

ॐ
संस्कृतभारती
पत्रालयद्वारा संस्कृतम्
शिक्षापरीक्षा

समयः - घण्टात्रयम्

दिनम् - विरोधि सं॥ चैत्रशुक्लपञ्चमी

अङ्काः - १००

भानुदासरः, १.०३.२००९

I. अ. पञ्चानां प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषया एकैकेन वाक्येन लिखत । ५

१. श्रीकृष्णस्य पूजां कः न असहत ?
२. पुरुषाः प्रायेण कुत्र अनादरं प्रकटयन्ति ?
३. पूर्वं पाण्डवानां पौरुषं के अभिनन्दन्ति स्म ?
४. किमर्थं वनचराणां कष्टं जातम् ?
५. कौ न उपेक्षणीयौ ?
६. श्रीकृष्णः किं कर्तुं निश्चितवान् ?

आ. द्वयोः अन्वयार्थं तात्पर्यं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । १०

१. प्रदानं प्रच्छन्नं गृहमुपगते सम्भ्रमविधिः
प्रियं कृत्वा मौनं सदसि कथनं चाप्युपकृते ।
अनुत्सेको लक्ष्म्यां निरभिभवसाराः परकथाः
सतां केनोद्दिष्टं विषममसिधाराव्रतमिदम् ॥
२. दानं भोगो नाशस्तिस्त्रो गतयो भवन्ति वित्तस्य ।
यो न ददाति न भुङ्क्ते तस्य तृतीया गतिर्भवति ॥
३. शास्त्राण्यधीत्यापि भवन्ति मूर्खाः
यस्तु क्रियावान् पुरुषः स विद्वान् ॥
सुचिन्तितं चौषधमातुराणां
न नाममात्रेण करोत्यरोगम् ॥

इ. एतयोः श्लोकयोः पदविभागम् अन्वयरचनां च कृत्वा तात्पर्यं कन्नडभाषया
आङ्ग्लभाषया वा लिखत । १०

१. पश्यैतां पाण्डुपुत्राणाम् आचार्यं महतीं चमूम् ।
व्यूढां द्रुपदपुत्रेण तव शिष्येण धीमता ॥

(प.प.प.)

२. भवान् भीष्मश्च कर्णश्च कृपश्च समितिञ्जयः ।

अश्वत्थामा विकर्णश्च सौमदत्तिर्जयद्रथः ॥

II. अ. प्रश्नत्रयस्य उत्तरं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत ।

६

१. एतत्त्रयं जगति पुण्यकृतो लभन्ते । किं तत् त्रयम् ? कथम् ?
२. विदुषः लक्षणं किम् ?
३. कः सुखं वा दुःखं वा न गणयति ? सः कथं जीवति ? विवृणुत ।
४. विरलः सरलो जनः - विवृणुत ।

आ. ससन्दर्भं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (त्रीणि एव) ९

१. चोरस्य कृष्णस्य पूजा किमर्थम् ?
२. बृहस्पतिरप्येवं वक्तुं न शक्तः ।
३. यागे एव युद्धावकाशो भविष्यति ।
४. फलपर्यन्तं तपस्यामाचर ।

इ. प्रहेलिकाद्वयस्य उत्तरम् अर्थं च कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । ६

१. पूजायां किं पदं प्रोक्तं किं वा पुरुषवाचकम् ।
क आयुधतया ख्यातः प्रलम्बासुरविद्विषः ॥
२. अपूर्वोऽयं मया दृष्टः कान्तः कमललोचने ।
शोऽन्तरं यो विजानाति स विद्वान् नात्र संशयः ॥
३. यजमानेन कः स्वर्गहेतुः सम्यग्विधीयते ।
विहायाद्यन्तयोर्वर्णौ गोत्वं कुत्र स्थितं वद ॥

III. अ. अधः दत्तानां कृदन्तरूपाणाम् इतरवचनरूपाणि लिखत ।

४

१. लिखन्त्यः
२. पठन्तम्
३. कुर्वतीम्
४. क्रीडताम्

आ. आवरणे लिखितस्य धातोः वर्तमानकृदन्तरूपेण रिक्तस्थानानि पूरयत । ५

१. ----- भिक्षुकेभ्यः प्रायः सर्वे कुप्यन्ति । (याच् - शानच्)
२. ----- बालिकायै माता मधुरं ददाति । (पठ् - शतृ)
३. गृहं ----- शुनकेन उच्चैः भषितम् । (रक्ष् - शतृ)
४. श्लोकं ----- बालिका एव गौरी । (लिख् - शतृ)

५. -----वृक्षेभ्यः फलानि पतन्ति । (कम्प् - शानच्)

इ. गणे अनर्हं पदं पृथक्कुरुत ।

१. भानुः, बुधः, वायुः, गुरुः ।
२. राघवः, माधवः, रामः, दाशरथिः ।
३. कटुः, उष्णः, लवणः, मधुरम् ।
४. नमः, गणः, मनः, शिरः ।
५. अणिमा, गरिमा, पूर्णिमा, महिमा ।

IV. अ. सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (पञ्चानामेव)

१. ततस्ततः २. जगन्नियामकः ३. स्वर्गियम् ४. अहं प्रातः
५. स एव ६. रामो नाम ७. गुरोर्वचनम् ८. मुनिरेव

आ. आवरणे दत्तानां शब्दानां सत्सप्तमीरूपं रिक्तस्थानेषु लिखत ।

१. ----- (विवाहः सम्पन्नः) बान्धवाः निर्गताः ।
२. ----- (वृक्षः पतितः) वाहनानि स्थगितानि ।
३. छात्रैः ----- (गीतं गीयमानम्) सर्वे सन्तुष्टाः ।
४. ----- (त्वम् आगतः) अहं गृहे न आसम् ।
५. ----- (अध्यापिका आगता) छात्राः उत्थितवन्तः ।

इ. यथानिर्देशं लिखत ।

१. 'दृश्'धातोः क्तप्रत्ययान्तं रूपं लिखत ।
२. प्र + विश् इत्यस्य 'ल्यप्'प्रत्ययान्तं पदं लिखत ।
३. कृधातोः शानच्प्रत्ययान्तं पदं लिखत ।
४. गन्तव्यम् इत्यत्र धातुं, प्रत्ययं च पृथक् लिखत ।
५. कृतवती इत्येतत् किंप्रत्ययान्तं रूपम् ?

ई. अधः दत्तानि पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत । (षण्णाम् एव)

१. प्रवेष्टुम् २. वन्दमानम् ३. कुर्वन् ४. त्यक्त्वा
५. वहन्त्याम् ६. नृत्यन्ती ७. पठता ८. आकर्ण्य

V. अ. एतौ न्यायौ कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत ।

१. अन्धगजन्यायः २. देहलीदीपन्यायः

आ. आङ्ग्लभाषया कन्नडभाषया वा अनुवदत ।

१. मार्गदर्शकाः इतिहासं वर्णयन्तः देवालयं दर्शयन्ति ।

(पृ.प.प.)

२. संस्कृतप्रचारकार्यं सम्यक् प्रचलत् अस्ति ।
३. सः बालकः सम्यक् अध्ययनं करोति ।
४. कार्यं कुर्वद्भिः मनुष्यैः सन्तोषः अनुभूयते ।
५. क्रीडन्त्यः बालिकाः इतस्ततः धावन्ति ।

इ. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

१. ಆಟವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಗುರುಗಳು ನೋಡಿದರು.
The teacher saw the boys playing.
२. ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಬೀಳುತ್ತಿದೆ.
The fruit is falling from the tree.
३. ನನ್ನ ನೆಂಟರು ಮಂಗಳವಾರವೇ ಬಂದರು.
My relatives had arrived on tuesday itself.
४. ಅವನು ಯಾರು ? ನಮ್ಮನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.
Who is he ? seeing us only.
५. ನಾಳೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ನಾನು ಓದಬೇಕು.
Tomorrow there will be examination. I should read.

ई. एकं विषयम् अधिकृत्य अष्टभिः वाक्यैः लघुप्रबन्धं लिखत ।

१. किरातार्जुनयोः युद्धम् । २. श्रीकृष्णस्य इन्द्रप्रस्थगमनम् ।
३. नारदस्यागमनम् ।

